Signature and Name of Invigilator

1. (Signature) ____________________________

   (Name) ____________________________

2. (Signature) ____________________________

   (Name) ____________________________

Roll No. | | | | | | | |

(In figures as per admission card)

Roll No.____________________________

(In words)

J 3 7 1 0

Test Booklet No.

Time : 2 $^1/_2$ hours] **PAPER-III** [Maximum Marks : **200**

GUJARATI

Number of Pages in this Booklet : **24** Number of Questions in this Booklet : **26**

Instructions for the Candidates

1. Write your roll number in the space provided on the top of this page.
2. Answer to short answer/essay type questions are to be given in the space provided below each question or after the questions in the Test Booklet itself.

   No Additional Sheets are to be used.
3. At the commencement of examination, the question booklet will be given to you. In the first 5 minutes, you are requested to open the booklet and compulsorily examine it as below :
   (i) To have access to the Question Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker-seal and do not accept an open booklet.
   (ii) **Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to pages/questions missing or duplicate or not in serial order or any other discrepancy should be got replaced immediately by a correct booklet from the invigilator within the period of 5 minutes. Afterwards, neither the Question Booklet will be replaced nor any extra time will be given.**
4. Read instructions given inside carefully.
5. One page is attached for Rough Work at the end of the booklet before the Evaluation Sheet.
6. If you write your name or put any mark on any part of the Answer Sheet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, you will render yourself liable to disqualification.
7. You have to return the test booklet to the invigilators at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the Examination Hall.
8. **Use only Blue/Black Ball point pen.**
9. **Use of any calculator or log table etc., is prohibited.**

परीक्षार्थियों के लिए निर्देश

1. पहले पृष्ठ के ऊपर नियत स्थान पर अपना रोल नम्बर लिखिए ।
2. लघु प्रश्न तथा निबंध प्रकार के प्रश्नों के उत्तर, प्रत्येक प्रश्न के नीचे या प्रश्नों के बाद में दिये हुए रिक्त स्थान पर ही लिखिये ।

   इसके लिए कोई अतिरिक्त कागज का उपयोग नहीं करना है ।
3. परीक्षा प्रारम्भ होने पर, प्रश्न-पुस्तिका आपको दे दी जायेगी । पहले पाँच मिनट आपको प्रश्न-पुस्तिका खोलने तथा उसकी निम्नलिखित जाँच के लिए दिये जायेंगे जिसकी जाँच आपको अवश्य करनी है :
   (i) प्रश्न-पुस्तिका खोलने के लिए उसके कवर पेज पर लगी कागज की सील को फाड़ लें । खुली हुई या बिना स्टीकर-सील की पुस्तिका स्वीकार न करें ।
   (ii) **कवर पृष्ठ पर छपे निर्देशानुसार प्रश्न-पुस्तिका के पृष्ठ तथा प्रश्नों की संख्या को अच्छी तरह चैक कर लें कि ये पूरे हैं । दोषपूर्ण पुस्तिका जिनमें पृष्ठ/प्रश्न कम हों या दुबारा आ गये हों या सीरियल में न हों अर्थात किसी भी प्रकार की त्रुटिपूर्ण पुस्तिका स्वीकार न करें तथा उसी समय उसे लौटाकर उसके स्थान पर दूसरी सही प्रश्न-पुस्तिका ले लें । इसके लिए आपको पाँच मिनट दिये जायेंगे । उसके बाद न तो आपकी प्रश्न-पुस्तिका वापस ली जायेगी और न ही आपको अतिरिक्त समय दिया जायेगा ।**
4. अन्दर दिये गये निर्देशों को ध्यानपूर्वक पढ़ें ।
5. उत्तर-पुस्तिका के अन्त में कच्चा काम (Rough Work) करने के लिए मूल्यांकन शीट से पहले एक पृष्ठ दिया हुआ है ।
6. यदि आप उत्तर-पुस्तिका पर अपना नाम या ऐसा कोई भी निशान जिससे आपकी पहचान हो सके, किसी भी भाग पर दर्शाते या अंकित करते हैं तो परीक्षा के लिये अयोग्य घोषित कर दिये जायेंगे ।
7. आपको परीक्षा समाप्त होने पर उत्तर-पुस्तिका निरीक्षक महोदय को लौटाना आवश्यक है और इसे परीक्षा समाप्ति के बाद अपने साथ परीक्षा भवन से बाहर न लेकर जायें ।
8. **केवल नीले/काले बाल प्वाईंट पैन का ही इस्तेमाल करें ।**
9. **किसी भी प्रकार का संगणक (कैलकुलेटर) या लाग टेबल आदि का प्रयोग वर्जित है ।**

GUJARATI

ગુજરાતી

PAPER – III

પ્રશ્નપત્ર – III

Note : This paper is of **two hundred (200)** marks containing **four (4)** sections. Candidates are required to attempt the questions contained in these sections according to the detailed instructions given therein.

નોંધ : આ પ્રશ્નપત્ર **બસો (200)** ગુણનું છે અને એમાં **ચાર (4)** વિભાગ છે. ઉમેદવારે એમાં સમાવિષ્ટ પ્રશ્નોના ઉત્તર અલગ દર્શાવેલા વિસ્તૃત નિર્દેશો પ્રમાણે આપવાના રહેશે.

SECTION – I
વિભાગ – I

Note : This section consists of **two (2)** essay type questions of **twenty (20)** marks each, to be answered in about **five hundred (500)** words each. **(2 × 20 = 40 marks)**

સૂચના : આ વિભાગમાં **વીસ** (20) ગુણના **બે** (2) નિબંધાત્મક પ્રશ્નો છે. પ્રત્યેકનો ઉત્તર **પાંચસો** (500) શબ્દોમાં અપેક્ષિત છે. **(2 × 20 = 40 ગુણ)**

1. અનુ-આધુનિક ગુજરાતી નવલિકામાં નારીચેતના.

અથવા

અનુ-આધુનિક ગુજરાતી નવલિકામાં દલિત ચેતના.

2. આધુનિક ગુજરાતી એકાંકીમાં પ્રયોગશીલતા.

અથવા

છેલ્લા દાયકાના ગુજરાતી નિબંધસર્જકો.

SECTION – II
વિભાગ – II

Note : This section contains **three (3)** questions from each of the electives/specializations. The candidate has to choose only one elective/specialization and answer all the three questions from it. Each question carries **fifteen (15)** marks and is to be answered in about **three hundred (300)** words. **(3 × 15 = 45 marks)**

નોંધ : આ વિભાગમાં પ્રત્યેક એકમમાં **ત્રણ (3)** પ્રશ્નો છે. ઉમેદવારે કોઈપણ એક એકમના ત્રણેય પ્રશ્નોના ઉત્તરો આપવાના રહેશે. પ્રત્યેક પ્રશ્ન **પંદર (15)** ગુણનો છે અને એનો ઉત્તર **300 (300)** શબ્દોમાં અપેક્ષિત છે. **(3 × 15 = 45 ગુણ)**

એકમ – I

3. ગુજરાતી સાહિત્યકોશ ભાગ 3ની વિષયસામગ્રીનો પરિચય કરાવો.
4. ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ પ્રકાશિત ઇતિહાસના ભાગ 3 અને 4ની વિષયસીમા દર્શાવો.
5. ગૌણ સર્જકોના સમાવેશ પરત્વે અનંતરાય રાવળે દાખવેલા અભિગમની ચર્ચા કરો.

એકમ – II

3. 'સ્વાધ્યાય અને સંશોધન'માં થયેલી મધ્યકાલીન સ્વરૂપો વિશેની ચર્ચાની સમીક્ષા કરો.
4. જ્ઞાનમાર્ગી કવિ તરીકે અખાનું મૂલ્યાંકન કરો.
5. લિંગ અને વચનવ્યવસ્થા વિશે જયંત કોઠારીએ કરેલી ચર્ચાનો પરિચય કરાવો.

એકમ – III

3. લોકકથાના તુલનાત્મક અધ્યયન અંગે ચર્ચા કરો.
4. તુલનાત્મક સાહિત્યમાં અનુવાદનું મહત્ત્વ સ્પષ્ટ કરો.
5. રસવિચાર અંગે ભટ્ટ નાયકનું મંતવ્ય દર્શાવો.

એકમ – IV

3. આધુનિકતાનાં લક્ષણો અને પરિબળો જણાવો.
4. સુરેશ જોશીની વિવેચન વિભાવના દર્શાવો.
5. સાહિત્યિક સંશોધન અંગેની સુમન શાહની વિચારણા સ્પષ્ટ કરો.

એકમ – V

3. પ્રાદેશિક નવલકથા વિશે 'ગુજરાતી નવલકથા'માં થયેલી ચર્ચાનો પરિચય કરાવો.
4. મધ્યકાલીન સંશોધન વિશે 'સાહિત્યિક તથ્યો'માં અપનાવેલ અભિગમની ચર્ચા કરો.
5. ગુજરાતી સાહિત્યમાં આધુનિકતા વિશેની પ્રમોદકુમાર પટેલની ચર્ચાની સમીક્ષા કરો.

SECTION – III
વિભાગ – III

Note : This section contains **nine (9)** questions from **ten (10)** marks, each to be answered in about **fifty (50)** words. **(9 × 10 = 90 marks)**

નોંધ : આ વિભાગમાં **દસ (10)** ગુણના **નવ** પ્રશ્નો છે. પ્રત્યેક પ્રશ્નનો ઉત્તર **પચાસ (50)** શબ્દોમાં અપેક્ષિત છે. **(9 × 10 = 90 ગુણ)**

6. રસપ્રતીતિનાં વિઘ્નો.

7. નવ્ય વિવેચનની અવધારણાઓ.

8. ‘હજાર ચોરાશી’માંનો મર્મ.

9. ‘માનવીની ભવાઈ’નો અંત.

10. ‘ક્રાઇમ એન્ડ પનિશમેન્ટ’નો નાયક.

11. અછાંદસ મીમાંસા અંગે ચન્દ્રકાન્ત ટોપીવાળા.

12. રંગદર્શિતાવાદ.

13. ગુજરાતીમાં કાળ અને અર્થની વ્યવસ્થા.

14. નરસિંહનાં પદોમાં તત્ત્વજ્ઞાન.

SECTION – IV
વિભાગ – IV

Note : This section contains **five** (**5**) questions of **five** (**5**) marks each based on the following passage. Each question should be answered in about **thirty (30)** words.

(5 × 5 = 25 marks)

નોંધ : આ વિભાગમાં આપેલા કાવ્ય ઉપર આધારિત **પાંચ (5)** પ્રશ્નો છે. પ્રત્યેક પ્રશ્નનો ઉત્તર **ત્રીસ (30)** શબ્દોમાં અપેક્ષિત છે. પ્રત્યેક પ્રશ્નના **પાંચ (5)** ગુણ છે. **(5 × 5 = 25 ગુણ)**

પ્રસ્તુત કાવ્યના આધારે નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ઉત્તરો આપો :

નથી જાણ્યું તારું વતન, કુલ ના, નામ, ગુણ ના
સુણ્યા કિંવા જાણ્યા, તદપિ તુજમાં એવું જ કશું
વસ્યું કે જે દેખી મુજ મન અહા તુર્ત જ હસ્યું
અને મૂંગી મૂંગી કંઈ રચી રહ્યું પ્રીતિ-ગણના ?

અહો, એવું તે શું વસ્યું મનુજમાં જે અવરને
શકે છાનું છાનું પરસી, નહિ કો આડશ નડે,
અજાણ્યું તે જાણે પરિચિત યુગોનું થઈ પડે,
જગાડે આત્માને, સુનમુન થિજેલા રુધિરને ?
તને દેખું જાતી નિત તવ મહાપૂજન સ્થળે.
કરે થાળી, દીવો, કુસુમ, દૃઢ પાદે દૃઢ દગે
છતાં ક્યારે ક્યારે ચરણદગ તારાં ડગમગે
અને તારું હૈયા વસન ઉછળે કોઈ વમળે,
દઉં તારી થાળે, મુજ મન ધરી નીરમ સમ,
બને તારી યાત્રા સુદૃઢ, મન મારુંય કુસુમ.

– સુંદરમ્

15. કાવ્યમાંથી પ્રગટતી પ્રેમની વિવિધ અવસ્થિતિઓ સ્પષ્ટ કરો.

16. કાવ્યના સ્વરૂપ અને એના પ્રકારની ચર્ચા કરો.

17. કાવ્યની અંતિમ પંક્તિઓનો મર્મ સ્પષ્ટ કરો.

18. કાવ્યનો છંદ અને તેનું બંધારણ જણાવો.

19. કાવ્યને શીર્ષક આપી તેની યથાર્થતા ચર્ચો.

FOR OFFICE USE ONLY	
Marks Obtained	
Question Number	Marks Obtained
1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	
11	
12	
13	
14	
15	
16	
17	
18	
19	
20	
21	
22	
23	
24	
25	
26	

Total Marks Obtained (in words) ....

(in figures) ....

Signature & Name of the Coordinator ....

(Evaluation) Date ....